

len skal råde, bliver den økologiske produktion trængt af de multinationale selskaber. Det gælder f.eks. den alternative handel, hvor omgælden af mellemmand spiller en central rolle i forsøget på at fremme økologisk produktion og retfærdig handel.

Derfor var det rart at høre statsministeren sige i New York, at »fair trade er et must«.

I Rio nåede man kun overfladisk til diskussionen om, hvordan den måde, der produceres på og skabes vækst på, rammer miljøet. Derfor er et af vores kongsbegreber den økologiske omstilling af produktionen.

Rio-processen må komme ud af stedet på en mere konkret måde, end vi har set hidtil. Efter vores opfattelse burde opfølgningen på klimakonventionen være et oplagt sted at begynde. Den debat er henlagt til næste uge, og den er vigtig.

Enhedslisten betragter det fremsatte forslag til vedtagelse som et lille skridt på vejen. Det er et par konkrete anvisninger på, hvordan vi her og nu omsætter UNGASS i handling ved at foreslå en øget udviklingsbistand, ved at underkaste statslige økonomiske indgreb bæredygtighedskriterier og ved, at Danmark sætter sig for at styrke CSD – efter vores opfattelse et fremskridt i forhold til den centrale rolle, Verdensbanken fik efter Rio.

Addi Andersen (CD):

Var den særlige FN-generalforsamling i sommer en succes? Det kan man vist ikke sige. Ingen er vel særlig imponeret over den. Og når der ikke kan opnås enighed om fælles handling, stiller det endnu større krav til det enkelte land om at tage sin tørn.

Den enighed, vi oplevede i Rio om målene for en fælles global indsats for at opnå en bæredygtig udvikling, genfinder man desværre ikke, når det drejer sig om at gøre en aktiv indsats. Danmark er nået utrolig langt med vores indsats. Vi er faktisk nået så langt, at det vil have store omkostninger at nå bare en lille smule længere. Og de omkostninger skal man se i lyset af, hvad man opnår.

Nu vil jeg ikke gentage det efterhånden for-tærskede eksempel om røgrønsning eller CO₂-reduktion på et dansk, russisk eller kinesisk kraftværk. Men det er da tankevækkende, at man for de samme penge kan opnå en reduktion af udledningen til den fælles atmosfære på måske op til 50 gange, hvis pengene lægges i et

land med en dårligt udviklet teknologi frem for at foretage flere nyinvesteringer i Danmark.

Jeg synes faktisk, at den holdning, at hovedindsatsen for forureningsbekæmpelsen lægges i Danmark, er forkert. Atmosfæren er ét stort fællesje, og så nytter det ikke noget, at vi bliver ved med at slå vore egne fabrikker og andre virksomheder med miljøkrav, forbud og påbud, for indsatsen er simpelt hen ikke særlig målbar globalt set.

Hvis statsministeren derfor mener noget reelt med den tale, han holdt på FN's særlige generalforsamling i sommer, må regeringen også gå ind for en omlægning af miljøindsatsen, så det ikke fortsat er dansk erhvervsliv, der skal holde for, men at indsatsen skal ske i andre lande, hvor man får mere for pengene. Det er det, CD har kaldt miljømæssigt godt købmændskab.

Men der er selvfølgelig miljøproblemer som f.eks. vandmiljø og jordforurening, som er nationale anliggender, og her skal vi handle lokalt, for nu at blive i Rio-jargonen. Diskussionen om de ting har vi rig lejlighed til at tage på andre tidspunkter i den kommende tid.

I foråret vedtog vi et dagsordensforslag, som pålagde regeringen at arbejde for bestemte mål i det fortsatte arbejde med opfølgningen af Rio. Men med det magre resultat, der kom ud af mødet i sommer, skal man nok overveje, om vi ikke først og fremmest skal prøve på at få fodslag i EU om såvel miljøpolitik som ulandsbistand, før vi går ud med krav om global enighed, der trods alt er et meget stort krav.

CD støtter en aktiv opfølgning af aftaler og forhandlingsresultater fra Rio. Men vi vil ikke være med til, at Danmark skal ende med at stå som en Atlas, som alene bærer hele kloden. Et af de vigtigste mål for Danmark må være, at andre lande skal bære sin del af byrden.

Forslaget til vedtagelse, som CD selv har været med til at fremsætte, stemmer vi selvfølgelig for.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg synes, det var en række meget gode indlæg, vi har hørt her i dag, og jeg glæder mig til det fortsatte samarbejde.

Det er klart, at hr. Schmidt ville benytte denne lejlighed til at gentage sin kritik af den almindelige miljø- og energipolitik i Danmark. Jeg mener ikke, man med nogen rimelighed kan give ham ret i hans karakteristik af dansk miljøpolitik som værende en meget centraliseret affære. Tværtimod ligger langt størstedelen af